हे जातवेदः जातप्रज्ञान हे अग्ने इडायाः पृथिव्याः स्थाने देवयजनाख्ये पृथिव्या नाभा अधि उत्तरवेद्या मध्ये वयं त्वा त्वां निधीमहि स्थापयामः किमर्थम् हव्याय वोढवे हव्यं वोढुम् विभक्तिव्यत्ययः वहतेस्तुमर्थे सेसेनिति [पा° ३.४.९.] तवेप्रत्ययः सहिवहोरिति [पा° ६.३.११२.] ओकारः ॥१५॥

प्रमन्महे शवसानाय शूषमाङ्गूषं गिर्वणसेऽअङ्गिरस्वत् ।
सुवृक्तिभिं स्तुवतऽऋग्मियायार्चामार्कं नरे विश्रुताय ॥१६॥

चतस्र ऐन्द्यस्त्रिष्टुभः । वयमिन्द्राय इन्द्रार्थमाङ्गूषं स्तोमं त्रिवृदादिकं प्रमन्महे जानीमः किम्भूतं स्तोमम् शूषं बलहेतुम् । अर्कं मन्त्रं च अर्चाम उच्चारयाम धातूनामनेकार्थत्वादर्चतिरुच्चारणार्थः अङ्गिरस्वत् अङ्गिरस-इव तैर्यथा स्तोमो ज्ञातो मन्त्रश्च पठितस्तस्मै तद्वत् । किम्भूतायेन्द्राय शवसानाय शवो बलमात्मन इच्छति शवस्यति शवस्यतीति शवसानः तस्मै बलमभिलषमाणाय सुप आत्मनः क्यजिति [पा° ३.१.८.] क्यच् तदन्ताच्छानच् शप् बहुलं छन्दसीति [पा° २.४.७३.] तस्य लुक् छन्दस्युभयथेति [पा° ३.४.११७.] तस्य शानचोऽप्यार्धधातुकत्वात् क्यस्य विभाषेति [पा° ६.४.५०.] क्यचो लोपः शवसान इति सिध्यति । पुनः कीदृशाय गिर्वणसे गिरा स्तुत्या वनयति सम्भाजयति आत्मानमभिलषितदानात्स्तोतृभ्य इति गिर्वणाः गीःशब्दोपपदाद्वनोतेर्ण्यन्तादसुनि वनेर्घटादित्वेन मित्संज्ञत्वात् [पा° ६.४.९२.] ह्रस्वत्वम् णिचो लोपः गीर्वणा इति प्राप्ते दीर्घाभावश्छान्दसः यद्वा स्वार्थे णिच् गीर्भिरेनं देवा भजन्ति इति गिर्वणाः तस्मै गीर्वाणशब्देन (7.) समानार्थो गिर्वणःशब्दः । पुनः किम्भूताय सुवृक्तिभिः शोभनाभिः स्तुतिभिः स्तुवते स्तौतीति स्तुवन् तस्मै यजमानानिति शेषः तदुक्तम् त्वमङ्ग प्रशंसिषो देवः शविष्ठ मर्त्यमिति [६.३७.] । पुनः कीदृशाय ऋग्मियाय ऋग्मयाय वेदमयाय मयडर्थे छान्दसो मियट् यद्वा ऋच स्तुतावित्यस्माद्भावे औणादिको मक् कुत्वं जश्त्वम् ऋग्मः स्तुतिः तमर्हति ऋग्मियः अर्हार्थे घच् स्तुतियोग्याय । पुनः कीदृशाय नरे नररूपाय नृशब्दस्य ङे परे छान्दसो गुणः । पुनः कीदृशाय विश्रुताय शौर्यदानबलादिभिर्लब्धख्यातये ॥१६॥